

MEMO tbv commissie samenleving 3 april 2024

Onderwerp : Stand van zaken Huisvesting Statushouders en opvang vluchtelingen en asielzoekers incl. TCS 146¹
Datum : 20 maart 2024
Bijlage : artikel expositie gemeentehuis

Graag informeren wij u over de laatste stand van zaken ten aanzien van de asielopgave, de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, de statushouders en Oldenhove.

In een separate raadsbrief wordt u geïnformeerd over de toekomstscenario's van Oldenhove.

Overzicht (voorlopige) opgaven

Onderstaand overzicht is gebaseerd op wat tot nu toe bekend is/verwacht wordt voor de huisvestingsopgaven van de verschillende doelgroepen.

	Opgave 2024	Waarvan (tijdelijk) gerealiseerd
Statushouders	25	8
Oekraïense vluchtelingen	128	160
Asielzoekers	169	0

Asielopgave

Voor de spreidingswet (t/m 31 januari 2024)

In juli 2023 is het regionaal plan opvang asielzoekers namens alle gemeenten uit Kennemerland, met uitzondering van Zandvoort, ingediend bij de commissaris van de Koning. Dat regioplan was het plan van aanpak voor deze gemeenten om invulling te geven aan het realiseren van 2.043 kwalitatief goede, duurzame, humane en uitvoerbare opvang en huisvesting.

Na de wet vanaf 31 januari 2024

Zoals in de vorige memo benoemd, is op 31 januari 2024 de Wet 'gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen', ook wel de Spreidingswet, in werking getreden. Met de komst van deze wet is de opgave veranderd.

Voor de Provincie Noord-Holland is de opgave 16.290 opvangplekken te creëren, die uiterlijk 1 juli 2025 beschikbaar gesteld moeten zijn aan het COA. De opgave voor de regio Kennemerland betreft 3.347 opvangplekken. Alleen de provinciale opgave (16.290 opvangplekken) staat vast, de opgaven per regio en gemeente zijn indicatief.

Voor de gemeente Bloemendaal geldt de opgave van 169 te realiseren plekken, waarvan 14 alleenstaande minderjarige vluchtelingen. Voordat de spreidingswet in werking trad, gingen we uit van een opgave van 90 te realiseren plekken.

Deze wettelijke verplichting en verhoogde opgave, leidt tot een aanpassing van het regioplan opvang asielzoekers. Binnenkort zal het college besluiten over het aangepaste regioplan. Uiteraard zullen we u deze ter kennisname toesturen.

¹ Incl. TCS 146 De wethouder zegt ZB toe dat er schriftelijke informatie komt over het aantal Oekraïners en statushouders dat aan het werk is en aan het werk wil.

Hieronder een beknopte tijdlijn voor onze nieuwe opgave n.a.v. de invoering van de spreidingswet.

Februari - November 2024

In deze periode dienen alle gemeenten aan de slag te gaan met het *realiseren* van plekken en het *inventariseren* van nieuwe mogelijkheden.

Vóór 1 november 2024

- CdK dient Provinciaal Plan in, plan voldoet aan de opgave;
- Er zijn voldoende plekken gerealiseerd;
- In het plan staan voldoende plekken aangewezen voor tijdige realisatie.

Plan voldoet *NIET* aan de opgave:

- Gemeenten willen niet meewerken;
- Er zijn onvoldoende plekken gevonden;
- Er is geen provinciaal plan, etc.

Vóór 31 december 2024

Verdeelbesluit door Minister/ Staatssecretaris op basis van het ingeleverde plan

Indien er geen (afdoende) provinciaal plan is:

- Wijst de minister in verdeelbesluit gemeenten aan die de plekken moeten realiseren;
- Escalatieladder/ dwang.

De zoektocht naar locaties voor de opvang van asielzoekers blijft hiermee actueel.

Sparrenlaan 7/9 in Aerdenhout (huisvesting maximaal 30 alleenstaande minderjarige asielzoekers)

Het COA is nog druk bezig met de voorbereiding van de interne verbouwing. COA verwacht de eerste bewoners in de tweede helft van het jaar te kunnen opvangen. In de tussentijd zijn we in gesprek over het onderwijs en treffen we voorbereidingen op het vlak van welzijn/ zorg en veiligheid.

Er wordt gewerkt aan de laatste puntjes op de i van de bestuursovereenkomst. Zodra de huurovereenkomst tussen het COA en de eigenaar van de Sparrenlaan rond is, zal ook de bestuursovereenkomst getekend worden. Deze zullen wij uiteraard delen met de raad.

Vrijwillige inzet

De eerste omwonenden maar ook anderen uit de regio hebben zich hebben zich bij de gemeente en ook bij het COA aangemeld als vrijwilliger. De afgelopen periode zijn er door het COA en de gemeente met enkelen van hen al verkennende gesprekken gevoerd. Ook is de aftrap van de vrijwilligersbijeenkomst voorbereid. De komende tijd zal duidelijker worden welke behoefte er is.

Klankbordgroep/ omwonendenoverleg

Omwonenden kunnen zich nog steeds aanmelden. In april wordt er een nieuwe oproep gedaan. Naast omwonenden zal er een afvaardiging van het COA (onder andere leiding van de opvang) gemeente (vertegenwoordiger van de afdeling veiligheid) de politie, etc onderdeel zijn van dit overleg.

Westelijke Randweg 1 (WR1)

Eerder was de Westelijke Randweg door het COA afgewezen. Als reden hiervoor geeft het COA dat er te grote investeringen nodig zijn om de locatie geschikt te maken voor tijdelijke bewoning. U bent hierover eind december 2023 geïnformeerd. Na de komst van de Spreidingswet en de bijbehorende verhoogde opgave is het COA gevraagd om opnieuw WR1 te onderzoeken en te bekijken onder welke voorwaarden de Westelijke Randweg wel geschikt te maken is als opvanglocatie.

Vluchtelingen uit Oekraïne (Kerklaan en Duinlust)

Algemeen

De bewoners zijn steeds beter gewend aan hun nieuwe omgeving. Op beide locaties vindt in april een Open Huis plaats. Dagelijks zijn er spreekuren waar bewoners nog steeds met allerhande vragen terecht kunnen. Hiernaast vonden er periodieke bijeenkomsten met bewoners plaats, vanaf maart op reguliere basis. Op beide locaties zijn bewoners opgeleid als BHVer. Ook vluchtelingenwerk houdt op beide locaties nog steeds wekelijks spreekuur.

Werk (TCS 146)

Steeds meer bewoners zijn inmiddels zelfredzamer, hebben werk en/of een vorm van dagbesteding. Nagenoeg iedereen die kan en wil werken heeft werk. Van de in totaal 160 bewoners zijn er 52 onder de 18 en 6 ouder dan 67 jaar oud. Van de resterende 102 bewoners zijn er 84 aan het werk. De functies zijn erg gevarieerd. Naast uitvoerend en laaggeschoold werk in bijvoorbeeld de schoonmaak- en hotelketen zijn er chef-koks aan het werk.

Landelijke wet- en regelgeving over het innen van een tegemoetkoming van bewoners die aan het werk zijn is in de maak. We zijn alvast aan het verkennen welke mogelijkheden er in de tussenliggende periode te nemen zijn. U wordt hier separaat over geïnformeerd.

Taallessen

We zien dat de Nederlands taallessen nog steeds met veel enthousiasme worden gevolgd. Vrijwilligers geven bewoners les. Naast de vrijwillige lessen was een groeiende behoefte aan intensief taalonderwijs. Daarom is vorig jaar Lexicon gestart met intensieve taallessen voor drie groepen (ongeveer 10 deelnemers) op A0-A1. Twee groepen zijn doorgegaan naar A2. In januari 2024 is een nieuwe groep gestart op A0-A1. Voor deze groepen is de vraag gekomen te trainen naar B1.

Overig

Een professioneel artistiek bedrijf gaat in het kader van een goede doelen actie de muur van Duinlust beschilderen. De bewoners zijn actief betrokken bij het beplanten van de buitenruimte.

Welzijn Bloemendaal biedt hiernaast bewoners bij het invullen van formulieren ondersteuning.

De raad heeft een paar weken geleden een mail ontvangen waarin een deel van de inwoners klachten hadden. Er heeft een gesprek met de wethouder plaatsgevonden, het overleg verliep heel plezierig. Alle klachten zijn inmiddels opgepakt, een deel hiervan is reeds opgelost aan sommigen wordt nog hard gewerkt of bewoners zijn geïnformeerd wat er niet mogelijk was. Over vier weken is er een vervolgspraak gepland met deze bewoners. Naast de dagelijkse spreekuren zijn periodieke bewonersbijeenkomsten gepland. De eerste hebben plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomsten wordt over en weer informatie gedeeld, verbeteringen besproken en duidelijke afspraken gemaakt.

Huisvesting statushouders

Overige informatie m.b.t. bewoners van Oldenhove vindt u onder het onderwerp 'Oldenhove'.

Overzicht

Cijfers met betrekking tot het aantal statushouders en gezinssamenstellingen zijn al een tijd stabiel. Onderstaand overzicht en komende opsommingen gaan uit van de situatie zoals bekend op de peildatum van 21 maart 2024. Deze cijfers lopen voor op publiek toegankelijke data vanwege verwerkingstermijnen. Zie volgende tabel voor het overzicht.

Gemeente Bloemendaal: taakstelling 2024	
Taakstelling 2024 taakstelling 1 ^e halfjaar 2024	25

Gehuisvest tot peildatum 21 maart 2024, tellend voor taakstelling	8
Resterende taakstelling	17
Statushouders wonend op Oldenhove in afwachting van permanente huisvesting	76

Prognose

Het blijft een uitdaging om statushouders te koppelen aan een reguliere woning. We zijn intensief in gesprek met woningbouwcorporaties om samen te zoeken naar manieren om de uitstroom te vergroten, onder andere door betere werkafspraken te maken. Ook zijn de corporaties verzocht om te zoeken naar creatieve oplossingen zeker voor de alleenwonende statushouders.

Oldenhove

Bewoners

Zoals hierboven beschreven wonen in Oldenhove op dit moment 76 statushouders inclusief 18 kinderen, verspreid over 41 woningen. De opvang van 90 statushouders is een 'theoretisch maximaal haalbaar aantal' op basis van het totaal aantal woningen dat voor statushouders is gereserveerd. We zijn hierbij afhankelijk van het COA. Zodra de laatste units ook worden bewoond, komen we uit op circa 80 statushouders. Daarnaast wachten enkele statushouders op gezinshereniging.

16 regulier woningzoekenden verdeeld over 15 woningen en 3 studenten in een gelijk aantal woningen. Daarnaast worden 8 woningen verhuurd aan een zorginstelling en 2 economisch daklozenwoningen zijn bewoond door alleenstaanden. Samenvattend wonen op dit moment 106 mensen in Oldenhove.

Activering statushouders, werk (TCS 146).

In Oldenhove wonen momenteel 76 statushouders die via de huisvestingstaakstelling zijn opgevangen. Hiervan zijn 18 minderjarige kinderen en 1 participatie kandidaat.

Totaal aantal statushouders	76
- Kinderen	18
Totaal volwassen statushouders	58
- Participatiekandidaat (ontheffing)	1
	57
Totaal statushouders aan het werk (pt of ft)	14
Statushouders in inburgeringstraject	43

De 43 statushouders die in het inburgeringstraject zitten, zijn bezig met inburgeringscursussen, het volgen van een opleiding, doen een werkstage of vrijwilligerswerk.

Overig

Aan de 'kunstmuur' van het gemeentehuis schitteren mooie kunstwerken die onderdeel zijn van het kunstproject 'Artist in Residence'. In de bijlage treffen jullie meer informatie.

Jongerenwerk van Welzijn Bloemendaal is in de voormalige kapel op Oldenhove gestart starten met activiteiten op de donderdagmiddag waar alle kinderen van groep 6 tot 8 welkom zijn.

De Wereldse Maaltijd, die op de 1^e vrijdag van de maand, plaatsvindt wordt erg druk bezocht. Er wordt een driegangen maaltijd gekookt door koks uit het huis (een koksgroepje waar 25 man in zit, bewoners en vrijwilligers uit de buurt) voor bewoners en omwonenden. De afgelopen twee keer is deze voorafgegaan door een wandeling, georganiseerd door SportSupport en InHolland. Tien bewoners uit Oldenhove en 50 inwoners/vrijwilligers hebben actief meegedaan.

Elke 3^e vrijdag van de maand organiseert Welzijn Bloemendaal het Regenbooglokaal in Oldenhove voor bewoners en omwonenden.

De timmerclub die in het souterrain van Oldenhove is gestart (elke maandag voor kinderen, jongeren en volwassenen). Oldenhove doet ook mee aan ' Gluren bij de burens'.

Zoals eerder aangekondigd, in onder andere voorgaande memo's kan in een deel van de 5e verdieping, na verbouwing, tijdelijk vluchtelingen uit Oekraïne opgevangen worden. Inmiddels is echter ook het Meerjaren Onderhoudprogramma 2024 voor Oldenhove ontvangen. Hierin is nog een zeer grote renovatieopgave opgenomen voor 2024. In een separate brief wordt u hierover en over de toekomstscenario's geïnformeerd. Afhankelijk van de gekozen koers zal worden afgewogen of de 5^e verdieping verbouwd dient te worden of niet.